

**NAPREDNE
OBČINE
SLOVENIJE**

Lokalnim
skupnostim
prijazni
proračuni

**Lokalni skupnosti prijazni občinski proračun:
predstavitev koncepta in koristi**

Občine – kaj je njihov namen?

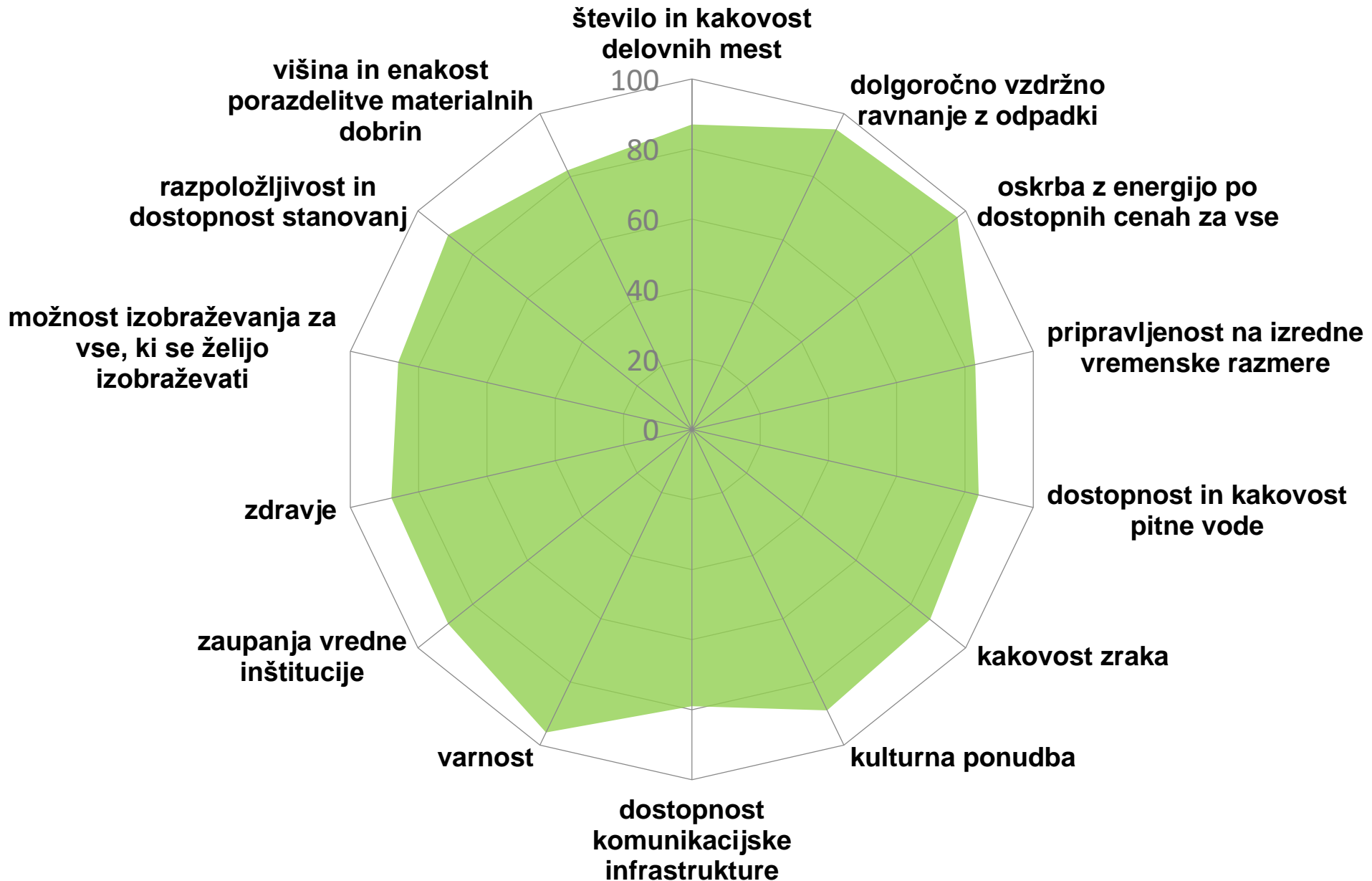
Občine – kaj je njihov namen?

Občine ***povezujejo lokalno skupnost*** na določenem ozemlju in so namenjene temu, da se javne zadeve lokalnega pomena izvajajo čim bližje lokalnemu prebivalstvu.

Gre za raven oblasti, ki je najbližja ljudem in ima nalogo zastopati njihov skupni interes – ***zagotoviti razmere za kakovostno družbeno življenje in blaginjo prebivalcev.***

Kazalniki blaginje (SURS)

Dejavniki blaginje na ravni globalne skupnosti:

- **Za življenje ugodno podnebje** (nevarnost dviga globalne temperature za 4 do 5 stopinj do konca stoletja)
- **Tla** (samo še 60 let rastnih pogojev za kmetijske rastline)
- **Biotska raznovrstnost** (60 % ekosistemov je degradiranih)
- **Materiali** (izčrpavanje zalog rud, mineralov, biomase)
- **Socialna kohezija** (1 % najbogatejših Zemljanov ima več bogastva, kot vsi ostali skupaj)

Dejavniki blaginje na ravni globalne skupnosti:

- **Za življenje ugodno podnebje** (nevarnost dviga globalne temperature za 4 do 5 stopinj do konca stoletja)
- **Tla** (samo še 60 let rastnih pogojev za kmetijske rastline)
- **Biotska raznovrstnost** (60 % ekosistemov je degradiranih)
- **Materiali** (izčrpavanje zalog rud, mineralov, biomase)
- **Socialna kohezija** (1 % najbogatejših Zemljanov ima več bogastva, kot vsi ostali skupaj)

Ni več temeljno vprašanje, kako rasti, ampak kako obstati.

Potrebno je hitro ukrepanje.

Ključne politike

- kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo
- energija
- gospodarstvo
- promet
- turizem

Ekonomski instrumenti - davki, subvencije, javna naročila - **najučinkovitejše orodje za izvajanje politik.**

Ključne politike

- kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo
- energija
- gospodarstvo
- promet
- turizem

Ekonomski instrumenti - davki, subvencije, javna naročila - najučinkovitejše orodje za izvajanje politik.

Ciljev trajnostnega razvoja brez uporabe ekonomskih instrumentov ne bo mogoče pravočasno doseči.

Primer: EU „climate mainstreaming“:

Civilizacijski cilj

Preprečiti nevarne podnebne spremembe

Mednarodni politični dogovor – Pariški podnebni sporazum

Omejitev dviga povprečnih svetovnih temperatur na precej manj kot 2 °C v primerjavi s predindustrijskimi ravnmi

Regionalni strateški cilji – Okvir podnebne in energetske politike EU za obdobje 2020–2030

Znižanje izpustov toplogrednih plinov na ravni EU za 40 odstotkov glede na leto 1990 do leta 2030

Zakonodaja EU, znotraj nje zavezujoči nacionalni cilji

Direktive, uredbe

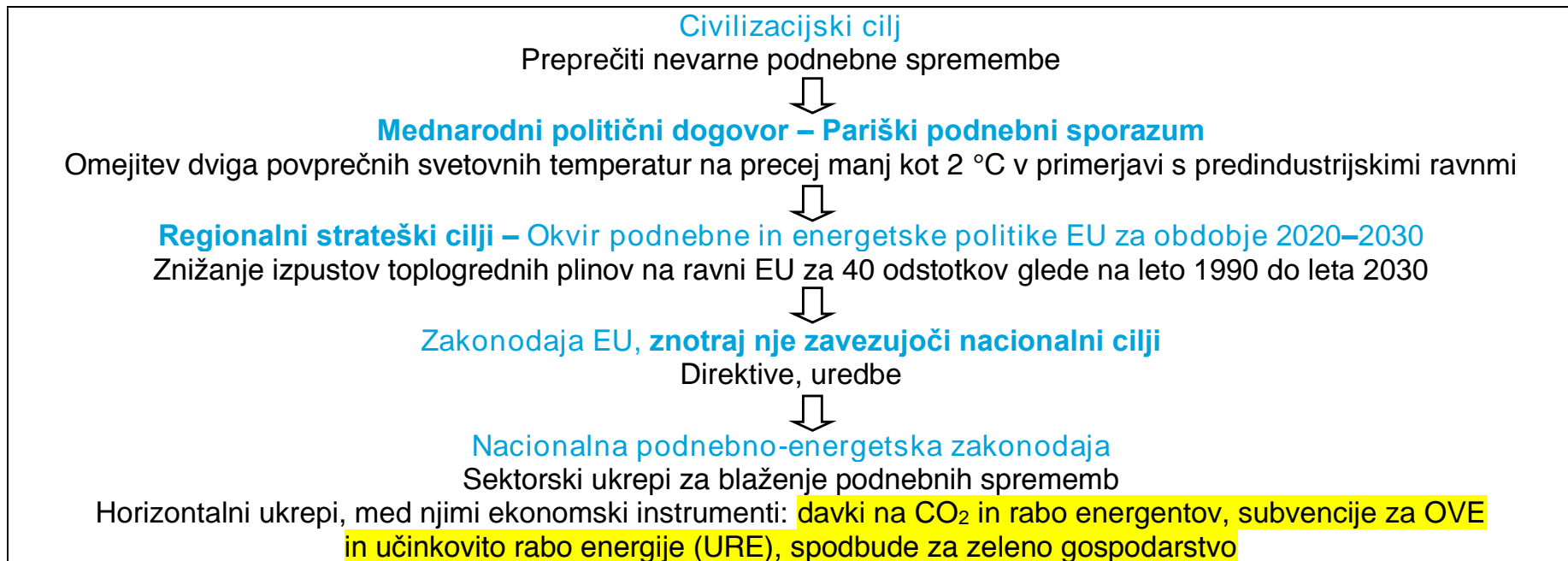

Nacionalna podnebno-energetska zakonodaja

Sektorski ukrepi za blaženje podnebnih sprememb

Horizontalni ukrepi, med njimi ekonomski instrumenti: davki na CO₂ in rabo energentov, subvencije za OVE in učinkovito rabo energije (URE), spodbude za zeleno gospodarstvo

Primer: EU „climate mainstreaming“:

Naslednja finančna perspektiva: podnebno-energetski cilji,
krožno gospodarstvo, trajnostno kmetijstvo

Predvidljivi prihodnji javno-finančni tokovi.

Ključna vloga lokalnih skupnosti:

- okretnost, akcija na terenu
- prostor za promocijo transformativnih političnih in ekonomskih praks
- model + kolektivna moč

Ključna vloga lokalnih skupnosti:

- okretnost, akcija na terenu
- prostor za promocijo transformativnih političnih in ekonomskih praks
- model + kolektivna moč

Pametno zasnovan občinski proračun je najbolj učinkovit način, da lokalna skupnost ne samo izkaže svojo globalno in medgeneracijsko odgovornost, ampak tudi aktivno izgrajuje odpornost na zunanje pretrese, doseže visoko kakovost življenja in gospodarski napredek ter postane privlačna za prebivalce, obiskovalce in investitorje.

Proračunske strategije za izvajanje trajnostnih politik:

prihodki

ZBRATI VEČ

razprševanje finančnih virov,
več davkov in taks (bitka proti vrhu),
fin. modeli s participacijo občanov

ZBRATI BOLJE

obdavčiti slabo, ne dobrega

stroški

PORABITI MANJ

ustvarjanje prihrankov,
opustitev škodljivih subvencij

PORABITI BOLJE

usmerjenost k strateškim ciljem, vključujoče,
spodbujanje skupnostnih projektov in
zelenega gospodarstva, ZeJN

količina

kakovost

Napredne občine:

- večja konkurenčnost na razpisih, povečanje prihodkov občine
- zadrževanje finančnih tokov v lokalnem okolju
- energetske in finančne prihranki
- kakovostna lokalna delovna mesta
- plemenitenje premoženja lokalne skupnosti
- zmanjšanje uvozne odvisnosti, višja stopnja samooskrbe
- nižji eksterni stroški gospodarskih dejavnosti (zdravje, infrastruktura)
- odpornost na zunanje pretrese
- privlačnost za bivanje, obiske in investiranje

Napredne občine (tudi s svojim proračunom) vse lokalne deležnike povabijo v trajnostno zgodbo.

**NAPREDNE
OBČINE
SLOVENIJE**

Lokalnim
skupnostim
prijazni
proračuni

www.umanotera.org

#NapredneObčineSlovenije

Skupnost občin Slovenije
Association of Municipalities and Towns of Slovenia

UMANOTERA
Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

**Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO**

Mestna občina
Ljubljana

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

Posvet v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije organizira Umanotera, sofinancirajo pa ga Ministrstvo za okolje in prostor, Urad za UNESCO, Mestna občina Ljubljana in Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad.